

AMUYT'AÑATAKI

Por: Siku Mamani

Jiwasanakatix qalltapxsna Awiyala uraqisan sarnaqawipa qillqaña, jisa jan tukurkayaspawa, sapxsnowa: Awiyalanxa t'aqisiñanwa uñjasipxtanxa aka qhipa urunakanxa, ukasti khaya waranq pusipatak pusitunka payani marat aksaruwa juti.

Awiyala markax suma jakañ wiñay markanpí janira uka ñanqha jaqinaka purinipkatäna ukhaxa, janirakiwa, uñt'apkänti jiwawayinaka, ch'axusiwinaksa, jurk'uchawinaksa; uka jan walinakpí ispañulanakaxa yanawayapxistu. Jan uñt'ata usunaksa apanipxarakitäna, maysatxa wiwillampiwa p'iqinakas muytayañ munistutu; yaqhipanakax inas jaysawayapxchi uka jan walinakxa.

Taqi ukanakawa jichhurunakanxa t'unjistu jan mayampi kutikipstapxañanakasataki; mä wawakiraki sartasiñasatakisa?

Chiqas utjasktanwa ukhamarusa markasata arsurinaka, arusatsa qillqaskapkaraktwa, maynita maynikama amuyunakasa ch'amanchañataki, sarnaqawinakassa suma thakhiru khuskhachsuña.

Jach'a jan walt'awinwa Latinamerikax jikxatasi aka khipa maranakanxa. Irnaqawinakaw jan akch'as utjkiti. Pachpa aynacht'awinakanxa taqi chiqt'anjamaw jakatäxi.

Kunatsa ukhamapacha?

Uka jiskt'awirux akhämwa amuyta: Markanakasan qamuwunakapwa apasipxi norteamerikankir jach'a imprisanaka, jupanakawa qullqichasipxi Awiyalan utjawinakapampi. Yämakisa akurunakaxa ch'ajusiwinakwa lurasipki Irak ukxa tuqinxä.

Akapach uraqin yanakapwa jurk'uchasiñ munasipkchi, kunarupunix purchini ukanaksa jumax amuyt'arakismawa, taqpachaniruw wakt'istu pachpa p'iqisampi lup'xañasa.

JIWASANAKXATA

Janira ispañulanaka purinipkatäna ukhasti, jiwasanakax llatunka milluna ukhatätaynawa. Wali jach'a markänwa Awiyala uraqixa. Uñtapxañani aka urunakanxa Argentina, Bolivia, Chile, Ecuador, Perú, Uruguay, Paraguay ukhamaraki Venezuela markanaktí jakthapipxsna, janiwa ukharuxa purkxapxtanti.